

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 20 кор
на пів року . . . 10 кор
на чверть року . . . 5 кор
на місяць . . . 1-70 кор

За границею.

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокі число по 10 сот.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских св'ят о 5½ год. пополудни.

Реданція, адміністрація і експедиція «Руслана» під ч. 1. пл. Домбровського (Хорушицьки). Експедиція місцева в Агенції Соколовського в пасажі Гавемана.

Рукописи звертає ся лише на попереднє застереженє. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 20 с. від стрічки, а в «Надісланім» 40 с. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 30 с. від стрічки.

Німці проти парламентарного міністерства.

(X) Справа переміни урядничого міністерства на парламентарне не перестала бути предметом розправи в днешникарстві, але й в парламентарних кругах. Перед кількома днями виступив проти такої переміни віцепрезидент Кайзер в N. fr. Presse, описав Функе, провідник німецьких поступовців а Шенерер вніс навіть інтерпеляцію до міністра-президента в тій справі. Німці у великій більшості супротивляють ся переміні урядничого міністерства на парламентарне. Іменно замотані національно-політичні відносини в Австрії не надають ся на погляд німецьких сторонниць до того, щоби стояче понад сторонництвами урядниче міністерство заступати парламентарним, поки бодай у важнійших спірних питаннях не дійшло до проясненя.

Вправді в останних часах вели ся переговори поміж німецькими а чеськими послами, одначе найважнійші питання ще не розв'язані і нема певности, чи в найближшій часі уладити ся мирне пожитє обидвох народностей в Чехах. Передовсім отже, по думці німецьких провідників, повинно би дійти до зближеня обидвох народностей, а відтак уже можна би приступити до зпарламентаризованя міністерства.

Німці побоюють ся, що чеські і польські міністри, котрі заняли би бодай половину, а може навіть більшу половину, так і в своїх ресортах і своїм впливом на цілу адміністрацію давали би безнастанно повід до жалоб Німців. Німці побоюють ся, що чеські і польські міністри понирали би своїх родимців в національних, політичних і економічних справах, а се утрудня-

ло би вельми становити німецьким міністрам супроти німецького населеня. За поступки тамтих міністрів вживано би німецьких, хоч не одно стало би ся не лише без їх вини але й без їх відомости.

Німці думають отже, що заміна урядничого міністерства парламентарним не лише не забезпечила б в державній раді правильної законодавчої роботи, але навпаки ще сему би пошкодила. Наколиб німецькі міністри хотіли сповняти, точно обовязки свої супроти німецького населеня, повставали би в раді міністрів часті суперечки, а а все те могло би довести до розладу серед німецьких сторонниць або до таких сумних прояв в державній раді, які відбували ся перед кількома роками. З великим острахом згадують німецькі приводирі часи коаліційного міністерства, хоч в нім засідало двох визначних представників, а ще ненавистнійше висловлюють ся про міністерство гр. Туна, за котрого міністер Кайцль мав впровадити значне число чеських урядників до міністерства скарбу, а крім того чимало причинив ся, як Німці запевняють, до значнійшого обсадженя урядових становищ в Чехі: чеськими урядниками. Коаліційне міністерство, по думці німецьких сторонниць, серед сучасних відносин парламентарних не мали би одноцільного пляну управи, не могли би вести одноцільної політики, а чеська політика мусіла би змінити весь свій зміст і свої форми, щоби уможливити спільну роботу обосторонних представників в міністерстві.

Із сих поглядів німецьких провідників політичних можна впевнитися, що они є противні участи в правительстві представників ненімецьких народностей і тимто так радо бачать урядниче міністерство, котре

всеж таки зложено із самих Німців, о крім хіба міністрів для Чех і Галичини.

Ще виразнійше висловив ті погляди Шенерер в згаданій в горі інтерпеляції, в котрій він вказує на се, що парламентарні міністерства загрожували все національним і вольнодумним інтересам німецького населеня, що єго сторонництво було противне навіть славянським міністрам-краянам а також покликано німецького міністра-краяна. Очевидно Німці бачать свої інтереси народні найліпше забезпеченими під кермою урядничого міністерства і таким способом бодай тепер не може бути мови про переміну міністерства, котре мало послідувати з кінцем червня, значить, по сесії чеського союму.

З державної ради.

На вчерашнім засіданю пос. Шенерер і тов. поставили внесенє, звиваюче правительство до предложеня закона про заведенє персональної уні в Угорщиною, відокремішенє Галичині і Буковини, як і Дальмації, Славонії і Хорвації, вкінці відданє заряду Босни і Герцеговини Угорщині.

З днешного порядку приступлено до нарад над IV групою (зелізо, машини, шляхотні метали). По промові пос. Шрайнера, міністер торговлі бар. Каль виступив против внесенє на редукцію ціла від зеліза, доказуючи потребу охорони власної продукції зеліза. По пп. Пфафінгері, Фрелю і Гломбінським, заняв голос секційний шеф Веелер і виводив, що правительство тому обстає при давній висоті ціла, бо всяка обнижка викликала би наплив німецької металургічної продукції.

Іван Коссака.

ЗА ВОЛИ...

Ілько Маринчак з Кропивника богатир був, господар на всю околицю. Моргів зо двайцять орного ґрунту першої класи, сіножатя пять моргів, ба і ліса дубового кілька моргів.

Богатир тай годі.

Хата у него гонтами крита, стодола величезна на два перила — а на тік хоть і чотирма возами віжджай нараз.

А стайня — го-го — в цілім повіті нема такої, хіба у пана з сусідного села. А у стайні?..

Боженьку милосерний... що за худоба?... Які корови, а воли — про воли і нема що й говорити, таких нема нігде, хіба часом у Турці на ярмарку побачити можна, та і то зараз віденьські кунці на заріз купують... а платять, крий Мати Божа...

Ілько страх любив воли, ба і они єго, бо і за них він і мастьку такєго добивсь.

Коби їно то, а богач все має щастє, добре то люденькове говорять: «богачеви і біда дитину колише» — таке і з ним, бачите.

Отдєсь позавторік перед Великоднем приїхали до нас пани «інженери», жиди, ходили по полях, лавили, гризли глину — бігме, що лизали і гризли — і нараз в селі крик, що нафту

знайшли, будуть «шибіє» ставити, так як у Бориславі.

Гармідер в селі тай годі.

У коршмі народа здвиг, бо наш Гершко тих панів по ґрунтах обовдив, нарид, знаєте, не ва утїху, бо кождий надїє ся, що заробить на контрактах.

А тут і свята недалеко, і веснувати треба, податок у того не заплачений, тамтой рату має у касі — а ту нараз як з неба ті пани — повеселїло по цілому селі, кождий чоґось надїїв ся.

Та і от і за дві кілька писали пани контракти. У Масного Никола законтракували ґрунти, дістав 200 срібних на руку і проценти, Пилип Яхно дістав 100 срібних, Іванчук сотку. Панчишин півсотки — кажу вам — нарид аж подурів з утїху, не та радїє, — хоть то бачите і піст був великодний.

Заходить Гершко і до Ілька: всі ґрунти хотять пани законтракувати, дають на руку чотири сотки і пять процент, а він ні та ні.

Що ся Гершко не налазив, що не наобіщовав, не помогло.

«Не дам моєї землиці рити зайдам і не дам, гроший ваших менї не треба». То єго послїдне слово.

А і пани щось затиля ся, раз-пораз насилають Гершка, а Ілько, бачите, ні та ні.

Зачивають пани самі до Ілька ходити, і війт був зо два рази, і єґомосць приходили, кладуть Ількови на розум, інтерес чистий, чо-

тири або і пять соток на руку, а дасть Біг «вибух», то масток, масток крий Мати Божа — Ілько ні та ні, як той наровистий кінь, бачите, затав ся.

Аж ось приїхав і сам пан з Полянок. От той, що тамтой весни приїхав тою машиною що без конїв їздить, до Василя Яхнового. Приїшов до Ілька, тай так знаєте закрутив єму голову, що пішли зараз і контракт писати.

Приїшли до Гершка.

У него бачите в «ванкири» сидїли пани і списували контракт і давали гроші.

Гершко від тоґда і збогатів — він і від панів і від наших діставав «факторне».

Людей в коршмі страх — пів Кропивника, а все не за дурно, бо лепекі, добрі пани були і горівку і пиво і «циґара» давали.

А у ванкири люди підписували, хто як умів, або хрестик робив. А війт був і наш писар, они ніби давали «засвідчїне».

Хто їно приїшов, підписав, дістав гроші на руку і контракт, бо пани привезли з собою і «антарюша» що зараз підписував і давав печатку.

Ілько входять, пани єго посадили на крісло, пан з Полянок дав єму «циґаро», говорить до него «панє Еліяшу» — бігме, що так. Читають контракт, ніби Ілька — пять соток і вже, а 6%. «Ну зґода — підпишіть контракт» — каже пан з Полянок і подає єму сам перо. А наш Ілько, ну, чи повірите — встав з крісла, сказав «Слава Ісусу» і вийшов з ванкира.

В голосованню прийнято без зміни IV групу, а по короткій дискусії прийнято також V і VI групи разом з резолюцією пос. Ерба, в якій вказано правительству, щоби розглянуло, чи в данім разі цлова тарифа на випадок зривання з Угорщиною дала би ся вужиткувати яко самостійна австрійська тарифа. Відтак палата перейшла до дискусії над цловим законом.

По рефераті Хіярого і промові пос. Хоца, вніс генеральний бесідник, пос. Резель означене всіх позицій в цловім законі, дотично спільности з Угорщиною. Внесене відкинуто і закон прийнято. Відтак також в третім читанню ухвалено цловий закон і тарифу. Слідуюче засіданє нині.

Союз Французко-російський супроти східно-азійської війни.

(+) Союз поміж Францією а Росією втрапив вельми багато на своїм значінню наслідком важких поразень російських військ на східно-азійській боєвищу. В політичнім згляді Франція майже не має що числити ся з тим союзом, одначе приневолена числити ся на иншій області, а іменно там, де рішають самі числа, себ то на фінансовій області. Дуже імовірно, що міністра заграничних справ Делькассе будуть потягати до одвічальности за замкненє рахунків, хоч вже тоді, коли він перед семи роками обняв керму, витворила ся викликана союзом з Росією велика прихильність до уділюваня високих для неї позичок. Але коли надії заведуть, тоді буває суд вельми неспокойний і без розбору глядить когобудь потягати до одвічальности. Делькассе, обнявши міністерство заграничних справ, провадив лише дальше прихильну для Росії політику своїх попередників, але нині ніхто не згадує про тамтих, навіть про президента республіки Фора, котрий царя називав братом, нині все звертає ся до Делькассе. Всі напасти, звернені до него, обертають ся о коло якогось загального невдоволеня французко-російським союзом, котрий Францію довів до значних фінансових клопотів, а також викликає всякі політичні зачіпки, що можуть довести до поважного занутаня. Безнастанні питання що до нейтральности, викликувані останніми часами, заострюють ся лише задля того, цозаяк тут розходить ся о союзну з Росією державу. Огірченє витворене в Японії, звернене тепер проти союзника в ворога. Торгові палати японські накликають тепер весь край, щоби бойкотував французські вироби, японське дневникарство відкинує ся до Англії, щоби на нарушену Францією нейтральність відповіла, як би

се випадало союзникови японському. Англіїкестер заграничних справ Тітоні заявив в кретійській справі, що злука Крети з Грецією є неможлива, особливо з причини впливу, який се мало би на балканський півостров. Гваранційні держави і кн. Юрій признають конечність поважних адміністраційних і фінансових реформ; під добу ведуть ся що до сего переговори меж державами і міністер не може дати подрібніших виясненє. Дальше міністер збивав твердження, немов то тридержавний союз є для Італії менше вартний, чим для Німеччини і Австро-Угорщини і запевнив, що відносини з обома сими державами є як найсердечайші.

З манджурского поля битви доносить Echo de Paris, немов то Ленєвич дав розказ евакуації Харбіна і концентрації дальше на північний захід в місті Чіті. Зі згляду, що Чіта лежить на поверх 1200 кілометрів від Харбіна, а на 400 кілометрів від манджурскої границі в гліб трансбайкальського краю за Амуром — треба се донесене уважати хіба за жарт якогось недотепного кореспондента. Коли до Чіти, то вже волів би Ленєвич цодфнути ся відразу аж до європейської Росії, бо і так Японці до Чіти за ним не пішли би. Натомість урядово доносять з російського табору про поменші успішні атаки на японські передові відділи та про відверте рішучого атакую на праве російське крило на дни 7. мая. Се, видко, є вступ до чимраз завзятійших і лютийших боїв, які тепер знов зведуть з собою обі армії.

Вже задля мароканської справи мав Делькассе уступити, але французский парламент не хотів доводити до того, щоби німецька політика триумфувала і Делькассе остав на своїм становищі, щоби світ не казав, що Франція із страху перед Німеччиною трутила свого керманича заграничних справ. Не можна було єго звалити також в хвилі, коли виринула зачіпка о нейтральність Франції супроти Японії, бо тут розходило ся знов о Росію.

Франція не робить вправді нічого в користь Росії, але не хоче її спроневерити ся. Отже і тепер держить Франція Делькассе на єго становищі, бо він є уособленем союзу французко-російського. Але приходить на дневний порядок абіснське питання, в котрім не є інтересована ані Німеччина ані Росія. Важні материяльні інтереси Франції дадуть доволі підстави до обжалованя міністра заграничних справ. Сим імовірно покористують ся противники Делькассе, щоби єго повалити і відплатити єму і за тамті шкоди, які Франція потерпіла наслідком союзу з Росією.

Політичний перегляд.

В справі будови каналів молодоческі послы були вчера у міністра внутрішних справ гр. Біляндт-Райдта, який запевнив, що тільки з причини технічних трудностей справа проволікає ся. — В тій справі доносять також з Відня, що міністерство має намір утворити в Кракові експозитуру дирекції будови сплавних каналів вже з днем 1. липня с. р. Експозитура буде складати ся з 20-ти інженерів і відповідного числа адміністраційних і помічничих сил.

В італійській палаті послы міні-

ВІД АДМІНІСТРАЦІЇ. При зміні місяця про сьмо наших Вп. Передплатників о скорє відновленє передплати, зглядчо о вирівнанє залеглостий та о приєднуванє нам нових передплатників.

НОВИНИ.

— Календар. В неділю: руско-кат.: Миронос.; римо-кат.: Бонифадія. — В понеділок: руско-кат.: Бориса і Гліба; римо-кат.: Софії і 3 дочок. — Вівторок: руско-кат.: Теодозія печерск.; римо-кат.: Йоана Непомук.

— На дохід руских вакаційних осель відбуде ся у Львові в саях «Народного Дому» великий равт в суботу дня 20. с. м. заходом комітету «Вакаційної оселі». В концертній часті равту возьмуть участь: п. на Ольга Вахнянинівна, п. М. Волошин, п. О. Бережницький, п. Б. Барвіньский, «Львівський Боян» і «Музичний Кружок». По концерті наступлять танці та товариські забави при звуках військової оркестри і томболя. Початок равту о 8. год. вечер. Стрій для пань візтовий, для мужчин сьвяточний. Вступ на саялю 3 К, на галерію 2 К від особи. Білети можна набувати від понеділка що дня від 5. до 6. год. вечером в «Клубі Русинок» (Ривок 10, I пов.), де можна також складати фанти на томболю.

— 3 Тернополя доносять нам: Крамарське віче відбуде ся в Тернополи дня 17. с. м. о год. 2. по полудни в комнатах «Рускої Бесіди». На дневнім порядку буде між иншим реферат про організацію крамниць при читальних «Просьвіти», а инший реферат про управильненє крамарського руху, «Народну Торговлю», про торговлю сирими селянськими продуктами та про торговельний кредит.

Дня 15. с. м. о 8. год. вечер відбудуть ся заходом укр. руских товариств вечерниць в честь Т. Шевченка в саялі «Міщанського Брадтва». В вечерницях возьме участь також дружина руского театру. Програма: 1) Вступне слово. 2) Вербицький: «Сімфонія D-moll». Оркестра військова 55. п. п. 3) Шевченко: «Утоплена». Деклямація. 4) Шевченко-Лисенко: «Кавтана в честь Котляревського». Соля, терцети, хори мужескі і мішані. Хор «Терн. Боян» і хор доужини театральної з акомп. оркестри військової. 5) Шевченко-Людкевич: «Косар». Хор мужеский «Боян» і театру з акомп. оркестри військової. 6) Лисенко: «Увертура з опери Чорноморці». Оркестра військова. 7) Шевченко-Лисенко: «Бють пороги», кантата на соля, квартети, хори мужескі і мішані. — Хор «Боян» і театру при участі військової оркестри. Ціни місць: Крісло I-рядне 2-50 К, II-рядне 2-00 К, III-рядне 1-50 К. Партер 1 К, крісла на галерії 1 К. Галерія 50 сот.

— Віділ філії Руского Тов-а педагог. в Калуші повідомляє, що з кінцем мая с. р. отвиряє ся в Калуші безплатний приготовляючий курс до вступного іспиту до середних шкіл. Просьть ся отже всіх Вп. сьвященників і учителів а також прочу руску інтелігенцію, щоби зволіли зголосити письмом потроха вже підготованих учеників найдальше до 20. мая 1905 р. Місцеві міщани, котрі бажали би діти свої посилати дальше до школи, можуть записати їх на сей

Пани подурнали — а той пан з Полянок аж почервонів зі злости.

За два дни ні слиху-диху о панах. Людєнкове, що забрали гроші, радють-веселять ся, а Ілько вештає ся коло господарства та доглядає своїх воликів.

Десь у дві неділі Ілько і забув вже о контракті — приходять посланець від пана з Полянок, аби Ілько зараз прийшов, бо пан має до него інтерес.

Інтерес то інтерес, гадає Ілько, пан кличе, то треба йти.

А они з паном мали бувало інтереси. Ілько у пана худобину нераз куповав, брав ліса кусень на випас, бо то недалеко від Кропивника.

«Слава Іесу!» — а «Слава Богу».

— А що там панє Еліяшу — каже пан.

— Та прошу ласки пана, пан посилала —

— Ага, добре, маю дві корови на продаж; медорогі, може купите!

І пішли у стайні. Говорять о коровах, телятах, а о контракті ані мру-мру.

Оглянув Ілько корови — ялівки єще, недорогі, сторгував, хоче вертати ід хаті.

— А що, прошу яєне пана, дамо під вечер цїсарским волам? — запитав карбовий, що крутив ся коло них.

— Сїна — велика порція — гукнув пан.

— «Цїсарські воли» — мрукнув Ілько. — А щож се за воли?

— Е, то не наші.

— А можнаб пооглядати?

— Що вам з того — буркнув пан неохотно.

— От, подивитись —

— Ну ходімо — але так якось сказав остро, що Ілько пізнав, що панови не дуже хотілось тих волів показувати.

Війшли у стайню.

Ілько здубенів. Волиж то були, воли... Ілько як живє не бачив подібних. Рослі, плечисті, широчезні, а роги — страх що за роги. Оба одної міри, оба одної масти — гай, гай, що то за пара була.

Ілько лиш цмокав і цмокав, а очі у него сьвітились, як у голодного вовка.

— Кобиж то мені таку парку мати! — буркнув.

— Підпишіть контракт — воли ваші.

— Ось ті? — каже Ілько недовіряючи.

— Ті самі.

І таки зараз підписав Ілько контракт і сам пігнав на своє обійствє пару «цїсарских волів».

Говорили люди, що пан з Полянок пішов у великий заклад, що ґрунт Ілька законтрактує. Може і ціло*) так було.

Коросно, 23. цвітня 1905.

*) ціло — справді.

курс Зголошення усні і письмени прислати просити ся на руки Вл. Цецилі Курівцевої, председателки філії Рус. Тов-а педагог. в Калуші.

— **П-на Дарія Шухевичівна** зложила з відзначенем іспит перед ц. к. іспитовою комісією для учителів музики в середніх і виділових школах.

— **Ревізія в „Академічній Громаді“.** Без сумніву на чийсь донос явив ся позавчера в полудни в „Акад. Громаді“ комісар поліції з шістьма агентами і перевів строгую ревізію за забороненими брошурами. Шафи отворив покліканій шлюсар вітрихами, бо бібліотекаря тоді не було. По ревізії, яка не відкрила нічого, комісар списав протокол по польски, якого тому не хотів підписати репрезевант виділу „Громади“.

— **Розклади залізничних поїздів.** Многo подорожних жалює ся, що на залізничних станціях не можуть дістати руских розкладів їзди. На основі наших інформацій подаємо, що кожда залізнична станція, на якій є особова каса, обов'язана удержувати на складі розклади поїздів в трьох мовах, польській, німецькій і рускій, видавані дирекцією залізниць, від чого дотичні функціонари не одержують рабату при розпродажі. Крім того є розклади їзди приватного видавництва лише в мові польській і німецькій, а від розпродажі тих розкладів дістають функціонари добрий рабат, тому старають ся їх розпихати. Належить отже всюди по станціях жадати розкладу їзди виданого дирекцією залізниць, а коли его нема, вписувати зажаленя до книги жалоб. На всіх станціях можна також набувати по 20 с. мапки Галичини з зазначеними гостинцями і місцевостями, але таку мапку може купити лише той, що набуває розклад їзди, виданий дирекцією залізниць.

— **Як придбати книжки для публичних випозичальень?** Тернопільська філія „Просвіти“ удержує своїм коштом вже від року випозичальню книжок для читальень і своїх членів. Книгозбір філії числить 500 томів і містить ся на разі в одній шафі. Позаяк філія задумала тепер обем свого діланя, в першій мірі згаданій випозичальні значно розширити, для того постановила дорогою книжкової квести зібрати більше число книжок. В тій цілі вислано курзора до кожного-руского дому в Тернополі, чтобы одержати будь то старі, непотрібно заваджаючі книжки, будь то даток на бібліотеку філії. Здаєсь, що таким чином можна придбати книжки для многих публичних випозичальень, бо неоден має злишні книжки дома, які міг би жертвувати на публичний ужиток, але сам лінює ся їх завести, де треба.

— **Депутация судових канцелістів** була дня 10 с. м. у міністра скарбу, д-ра Козеля, з просябою, поперти їх змаганя до полішненя їх долі. Міністер заявив, що знає материяльний стан урядників тої категорії і о скілько дозволять державні фонди, буде старати ся помочи їм.

— **Іменованя і перенесеня.** Управитель міністерства судівництва переніс судових адюнктів: Каз. Сенковського зі Скалата до Тернополя, д-ра Мих. Давида з Садагори до Черновець, Ант. Щепаньського з Городенки до Болшовець, д-ра Арн. Лемана з Кімполонюгу до Садагори, д-ра Кар. Бараша з Серету до Садагори, д-ра Йос. Хольноєна з Путилі до Вашковець, Людв. Козака з щева до Надвірної, Алексея Сивулюка з Бурштина до Тернополя, Генр. Ружичку з Вишнівчика до Підволочиска, Кар. Кеслера з Селетина до Серету, Ів. Даїчка з Войнилова до Турки; надав адюнктови Николаєви Третьякови в Калуші посаду адюнкта судового в окрузі львівського висшого суду краєвого, адюнктови Евг. Барановському посаду в Болшівцях, а д-рови Алекс. Грінфельдови посаду адюнкта в Вишнівці; іменував адюнктами авскультантів: Чеслава Губля в Городенці, Германа Местера в Войнилові.

— **Сезонові поїзди локальні.** Сим подає ся до відомости, що від 14. мая до 10. вересня с. р. будуть курсувати поміж Львовом а Бруховичами, Львовом а Яновом і Львовом а Любінем великим, крім дотеперішних поїздів особових, ще локальні поїзди сезонів, подані в розкладах їзди для дотичних шляхів. При тим замічав ся, що поїзд локальний ч. 2118, котрий має курсувати з Любіня до Львова і був вже оголошений в розкладі їзди таб. VII а з 1. мая с. р. буде заступлений поїздом ч. 2120 курсуючим також тільки в неділі і римо-католицькі свята після слідуочого розкладу: Любінь відх. 11 год. 04 м. в ночи, Ставчани відх. 11 год. 23 м. в ночи, Скнилів відх. 11 год. 32 м. в ночи, Львів прих. 11 год. 52 м. в ночи. — **Дирекция держ. залізниць.**

— **Дрібні вісті.** В Саранчуках, борщівського повіта, всі мешканці бойкотують корчму, свідоміші з переконаня, а прочі зі встиду. Бойкот тривав вже другий тиждень і, здаєсь, покінчить ся виграною селян. — **Бібліотека Наук. Тов-а ім. Шевченка** задля дальшого урядкованя отворена лише ві-второк, четвер і суботу від 4. до 7. год. вечер. — **Хліборобські страйки** відбули в Юрківцях, Добринівцях і в Горосівцях на Буковині! За посередництвом пое. Пігуляка дво-ри згодили ся прийняти до роботи всіх страйкуючих і підвишили денну плату на 1-20 К. —

Посвяченя нової бібліотеки університетської у Львові відбуде ся дня 22. с. м. На се торжество приїде міп. др. Пентак і секційний шеф. др. Цвєклінський.

Всячина.

— **Кровава сь яточна забава.** В великодну неділю дня 30. цвєтня с. р. убито в Яструбці, присілку Ганусовець коло Буноля 18 літнього парубка Ганусовецькі парубки удали ся іменно того дня до Яструбця на забаву, котра буває дуже часто в тих околицях також воєнною виправою. Парубки з Яструбця хотіли показати напрошеном гостям, що їх не боять ся, і викликали бійку, котра відбула ся в коршмі. Бійка скінчила ся смертю одного і тяжким похалченіем чотирох парубків. Чотирох парубків, підозріних о убіство, арештовано.

— **Угорщина а Японія.** В кюльоарах угорського сойму збирають підписи комітету, що має складати ся з 500 осіб, котрі приготувають експедицію до Японії. Як в р. 1876, коли то молодіж угорска вручила вождови турецькому Абдуль-Керімови горнорову шаблю, так тепер мають вручити маршалчови Оямі шаблю з угорським і японським написом від Угрів. Експедицією має керувати Гр. Евген Зіхи. Відіде она 3. червня на англійським пароході з Ліверпулю.

— **Кроваві події в Царгороді.** В великодну неділю, після ст. стилю, стали ся в Царгороді грізні події. Тамонні Греки, як що року, стріляли підчас і по богослуженю з пістолетів або револьверів, так як у нас стріляють з моздрів. Замість сльними набоями, стріляли Греки остриями і ранили кулями багато осіб. Між иншими убито одного жида і двох Турків, а двох жандармів тяжко ранено. Турецька поліція нікого не арештувала. Проти убійників заряджено слідство, як доносить Temps.

— **Уратованє Ніягари.** Ріжні підприємці завзяли ся були зужиткувати водопад Ніягари до практичних цілей. Іменно хотіли запрягти воду до того, щоб ворушала машини для вироблюваня електрики. Доси достарчала Ніягара 80.000 коний сили на ті цілі, тепер захотіли промисловці забрати водопадови 400.000 коний сили, через що однак убуло би дуже багато води в каскадах і водопад стратив би цілком на красі і величі. Тож опінія публична постановила за всяку ціну ратувати красу водопада. Часописі вистарали ся о докази, що тіло законодатне стану новоїорского дало ся перекупити величезними сумами і згодило ся на закон дозволюючий промисловцям на визиск водопаду. В виду сего часописи загрозили, що коли тіло законодатне не анулює тої ухвали, его членів оголошать ся публично разом з поданем суми грошей, за яку кожний з них дав перекупити ся. І часописи справді оголосили кілька доказів корупції, на разі імена ще ватаюючи. Се мало такі наслідки, що тіло законодатне ухвалу свою знесло і Ніягара уратована.

— **Кара смерти в Китаю.** Декрет цісарский зносить „Е-ян ши“ т. є „жару смерти через покраще тіла на 10.000 частий“ і виставленє голлов проступників на вид публичний. Від тепер найвисшою карою в Китаю буде смерть через повішенє. Декрет той має на цілі приготувити китайську публіку на прийняте нового кодексу карного, взорованого на засадах прийнятих в цілім цивілізованім сьвіті.

— **Десять заповідий для дітей** в міських школах в Паркжи: 1) Люби своїх співтоваришів зі шкільної лавки, бо они будуть з тобою разом працювати в найкращім житю. 2) Люби науку і шукай в ній душевної розради, а своїм учителем, так як своїм родичам будь вдячний. 3) Усьвячуї кожний день добрими, корисними ділами. 4) Віддавай честь, кому належить ся шануї кожного, але не клони ся перед ніким. 5) Не обговорюї нікого, і не обиджай нікого з тих, котрі суть собі рівні. 6) Нікому не піддавай ся, але боронь свого права і не зноси насильства. При тим не будь несправедливим. Боронь слави і люби справедливість. 7) Хто жие без праці, той краде робітникови его хліб. 8) Уважай і памятай, щобишь говорив правду, а не вір в то, що є твою розумлви противне. 9) Не говори, що той є патриот, котрий не узнає других народностей, і накликає до війни, бо війна, се останки варварства. 10) Праціюї над тим, щоби всі люди були рівні і щоби жили разом в щастю і сунокою як брата.

— **Російське духовенство проти царя.** Звісний дослідник релігійних сект в Росії А. С. Пругавін описує в одній заграничній часописі тяжку долю російського православного духовенства, котре думає інакше, як его начальна власть. Священика Цветкова увязнено за се, що він заявив із проповідниць, що по церковному праву годі уважати царя головою православної церкви. Офіційно оголошено, що Цветкова арештовано за ширене єретичних наук. В его обороні забрав слово проф. Завзерский скріплюючи поглядом Цветкова теоретичними доказами. За сею думкою заступив ся ще й инший визначний російський теоретик церковного права. „В зако-

нах, що повстали за Петра I. — виводить він і вправді сказано, що цар є головою православної церкви, але сего не признавала православна церковь догмою ніколи. Щось подібного не твердить ні одна догматика, а навпаки говорить ся там виразно, що єдиною головою церкви є Ісус Христос. Цар потверджує єпископів вибраних синодом так само, як потверджує єпископів католицьких російської імперії, хоч католицька церква не вважає царя своїм зверхником. Мимо того хотіли Цветкова, осадити в заводеню для бежевільних, оголосивши его умово недужим. Коли проти сего заворушили ся Цветкові парохіяни, его тільки замкнуло в сувзальській тюрмі, аж доки не покає ся. Крім него сиділи там за такі самі злочини: Добролюбов, Рудаков і Синаворов; послідний в тюрмі збожеволів.

Посмертні + оповістки.

— **Омелян Пашкевич**, емер професор гімназії, упокоїв ся дня 10. с. м. в Самборі в 66. році життя. Покійник брав діяльну участь в житю самбірських руских товариств, а яко довголітній совісний професор в тамонній гімназії виховав цілий ряд поколінь Русинів. В. с. п.

Наука, штука, література.

— **Непечатані поезії М. Шашкевича.** „Вістникъ „Народного Дома“ у Львові містить в посліднім числі 4. дві непечатані доси поезії Маркіяна Шашкевича, яких автографи находять ся в бібліотеці „Нар. Дома“. На жаль редакция „Вестника“ довільно поправляє оригінал, як зазначає словами „сї исправленіємъ правописанія“, на етимологію, а навіть зміняє слова, через що ми подаючи сї поезії, мусимо змінити правопись „Вестника“ на нашу шкільну правопись. Сї поезії є отсі:

Син любимому отцю.

Гадка моя, як буйний весною вітрець,
Зводить ся — легким крильцем злітає,
Несєсь сторонами в далєч, де отєць
Сивий голубонько пробував.

Живє в печали, Боже! Колиб в радости
Вік тихо, весело єму проживати,
В гаразді, здоровлю, в любій солодості,
Цвєтами щастя життя огортати.

Отче, ох отче! Сди ся мені придало
Дни життя твого полином згірчити,
Сди коли око Твоє жалем запало,
Слим був нещасєя серце закервити,

Прости ми Отче, прости! — бач, я ся каю,
Жалем серце бідне мов прозябав,
Твої ноженки слезами зливаю
Ах! прости синови, най не загубав.

Вірна.

Зашуміла дубровонька, листом зашуміла,
Затужила дівчинонька, серцем затужила.
Тужить нічку, тужить другу, тужить і день
бідий,
Бо із війни вже три роки не вертає милий.

На могилі, верховині милого пращала,
Біле личко цїловала, слезми проводжала.
„Не плач, не плач ластівонько, дасть Бог
своєвати,
Я до твоєї соколоньком прилечу хати.“

„Не плач голубонько, на плач, не жури ся,
Подай ручку біленькую, до дому верни ся.“
Вдарив коник у копита, зазвонив стопнями,
Лишила ся сиротонька, з журними гад-
ками.

Вдарив коник у копита, на вітр пустив
гриву,
За лісами, за горами лишив чорнобриву.
Край дуброви, на горбочку, виспана могила,
Там дівчина із зорями що день виходила.

Виходила із зорями, стояла до ночи,
Свої чорні за миленьким видивила очи.
Ой ходила, ой бродила зимами, літами,
Видовтала биту стежку білими ногами.

Телеграми

з дня 13. мая.

Відень. На вивішнім засіданню палати послів приступлено до нарад над ухвалою палати вельмож в справі закона о домокружній торговлі. Кількох бесідників заявило ся за внесенем комісії, аби ухвали громадских репрезентацій о домокружній торговлі підлягали затвердженю кравчих властей а не міністерства торговлі. Міністер торговлі Каль був иншого погляду.

Відень. В мешканю недужого бар. Гавча відбуде ся винї конференция послів чешко-німецких.

Петербург. Крім протижидівских розрухів в Житомирі вибухли такі розрухи також в Троянові. 10 жидів убито.

Петербург. Пет. агенц. телер. заперечує пущену прасою зість про бійку жовнірів перских з російскими на перській граници.

Господарські, промислові і торговельні вісти.

— Рахунок Товариства взаімн. кредиту „Дністер“ у Львові з днем 30. цвѣтня 1905 (сотики пропущено).

I. Вкладки щадливі:

вложило . . . . . 279.047.— К
виняло . . . . . 155.653.— "

Стан з кінцем цвѣтня 1905 . . . . . 1.907.067.— К

II. Позички на скрипти і векселі:

уділено 404 нових позичок в сумі . . . . . 418.627.— К
сплачено 1. . . . . 167.727.— К

Стан на кінци цвѣтня 1905 у
3175 довжників . . . . . 1.867.301.— К

III. Удѣли членські вплачені

від 3545 членів . . . . . 139.419.— К

IV. Фонд резервовий і фонди на страти

. . . . . 27.264.— К

Разом фонд власний . . . . . 166.683.— К

V. Цінні папери і вкладки в других Товариствах

. . . . . 297.183.— К

VI. Готівка на рах. біжучім і в касі

. . . . . 76.458.— К

Вкладки принимаємо на 4%; позичок уділяємо на 6%. При силаті на 30 рат піврічних вносять рата амортизаційна 5/18 від 100 К.

Дирекция.

Colosseum
в пасажи Германів
при ул. Сонаяшній у Львові.
від 1. до 16. мая 1905.
Нова сензаційна

програма.

Щоденно о 8. год. вечер представлено. В неділі і свята 2 представлення о 4. год. попол. і о 8. год. вечером, Що п'ятниці High-Life представлено. Білети вчаснійше можна я бути в конторі Пльона при ул. Кароля Людвика ч. 9. З купленим бідетом на фотелі, льожі і рядні крісла можна їхати даром на представлення омнібусами Кольосою, які ждуть коло Віденської Лаварні.

— Науки на місяць май дра I. Бартошевского. В числі тих Наук о чеснотах Пр. Д. Марії є також Науки о ві состраданю, котрі дуже добре надають ся яко Науки о страстях Христових Ціна 3 К. Набути їх можна в книгарнях львівских — Ставропигійській (ул. Руска 3) і ім. Шевченка (ул. Театральна 1), або у автора (Львів ул. Демса 5) також erga intentiones. — В тих книгарнях або у автора можна набути також его Проповіди недільні (по 4 К). — Проповіди страстні (по зниженій ціні 1 К 40 с). — Проповіди похоронні (по зниж. ціні 4 К). — Проповіди празничні (по 4 К) виключно в згаданих книгарнях

Всі календарі і часописи можна набувати в «Сокільскім Базарі».

Всілякі КУПОНИ

вильосовані

цінні папери

винлачує без потручення провізії або коштів

Контора виміни

ц.ж. упр. гал. акц.

БАНКУ Гіпотечного.

Мумку СОКІЛ можна набувати в «Сокільскім Базарі» у Львові і у всіх торговлях вкраю.

Кашель!

Хто на него терпить, най уживає ви-пробованих усмиряючих і смачних

Kaiser's Brust-Camarellen

2740 нотар. потверджених свідощтв стверджує певний успіх при кашлю, хрипці, катарі і флегмі.

Пачка 20 і 40 сотиків. Правдиві лише з маркою охоронною «Три сосни». Склади: у Львові: С. Гай, аптека; Зигм. Рукер, аптека; Петро Миколай і Сіа, дрогуерія; Якоб Байзер, аптека; О. ф. Вінклер і Сні; Кароль Палевский, аптека; Ів. Пігелес; М. Лазовский аптека; Адольф Ашкенази, аптека під зол. слоном; І. Шінес-Поратинський, аптека; Антон Ербар; Едмунд Курпер, дрогуерія; Лев Каллер, аптека в Бродах; Іоаким Фрідман, ант. в Миколаєві; Зигм. Ротенберг, аптека в Олесью; Герм. Енгландер в Перемишлянах; Мартян Собель в Стрию; Д. Роінгер, ант. в Збзрові; Моріц Вібрінг, ант. в Станиславові; Стан. Бурса, в Косові; Юліян Новицкий, ант. в Печеніжині; Е. Стенцель, ант. в Коломиї; Адольф Дуретер, ант. в Бережанах; Зигм. Ля дес, аптека в Вишнівчнику; Володислав Наглік окр. ант. в Бережанах; Б. Фальк, дрогуерія в Станиславові; І. В. Лінк, дрог. в Ярославі; Е. Геллер в Надвірні; С. В. Лінгінгер в Самборі; Др. Юл. Францос, ант. в Теріополі; Вілг. Ліндесберг, ант. в Бродах; Здислав Завалкевич в Камінці; Г. М. Фішер ант. в Станиславові; Аптека під Білим Орлом В. Філіпка в Н. Санчи; Лавр. Цімерман маг. фарм. в Підволочисках; Івн. Гешелес, ант. в Городну; Ст. Фалішевский, ант. в Балгороді. (3-36)

ІЗДА ДО АМЕРИКИ.

Ціни Ізди

Гамбург-Новий Йорк

Поспішними пароходами 7—9 днів	корон 190
Почтовими пароходами 10—11 днів	„ 166
Антверпія-Канада	„ 154
Гамбург-Буенос Аїрес	„ 142

Всяких інформацій що до їзди до Америки Африки, Азії і прогулькових поїздок по Середземнім мори уділяє

Лінія: Гамбург-Америка.

Генеральний репрезентант для Галичини:
І. ЕТТІНГЕР, у Львові, ул. Городецька 95.

„ДНІСТЕР“

Що року горять хлопські мільони неасекуровані!

Товариство взаімних обезпечень у Львові (Ринок 10) одинокое руске Товариство аскураційне обезпечає будинки, движимости, збіжжє і пашу на случай пожежи. По пожарі виплачує „Дністер“ зараз відшкодованя; оцінку шкід переводить разом з місцевими членами; через 12 літ виплатив „Дністер“ відшкодовань в сумі 5 мільонів, 340 тисяч корон.

ФОНДИ „ДНІСТРА“ вносять (з кінцем р. 1904) суму 1,183,874 кор. і уміщені суть в цінних паперах.

В „ДНІСТРІ“ єсть обезпечених більше як 300.000 будинків. На покритє хат черепом дістають члени „Дністра“ позичку в Товаристві кредитовім „Дністер“.

ПОЛІСИ „ДНІСТРА“ приймають ся при всіляких позичках в Банку кравчим, касах ошадности і касах сиротанських.

ЧИСТИЙ ЗИСК по скінченім році звертає ся членам; в літах 1901—1904 звернув „Дністер“ членам 284.857 кор.; (за літа 1900 до 1902 по 8%, за 1903 р. 5% премії)

АГЕНЦІЇ „ДНІСТРА“ находять ся у всіх містах і більших селах і треба подавати обезпеченє через агента; господарі письменні повинні старати ся о агенції „Дністра“ в таких сторонах, де инші агенти „Дністра“ не роблять. Агенти „Дністра“ заробили вже провізії 662.807 корон.

НА ЖИТЕ обезпечайче ся тільки через „Дністер“ в Товаристві Крак.; свою провізю від сих обезпечень дає „Дністер“ на рускі добродійні ціли.

„Дністер“ припоручили Преосв. Епископскі Ординарї.